

Kindermishandeling onder de radar tijdens lockdowns: 'Mishandeling is minder zichtbaar geweest'

Het advies- en meldpunt Veilig Thuis ontving in de eerste helft van 2021 minder meldingen van kindermishandeling en huiselijk geweld. Maar dat betekent niet dat kindermishandeling is afgenomen, zegt orthopedagoog Sheila van Berkel. 'Mishandeling is minder zichtbaar geweest.'

[Aliene Boele](#) 29 oktober 2021 in *Nederlands Dagblad*

In de eerste zes maanden van dit jaar werden 61.000 meldingen van kindermishandeling en huiselijk geweld gedaan bij de 26 regionale Veilig Thuisorganisaties. Dat is 6 procent minder dan een jaar eerder, meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Veilig Thuis is verantwoordelijk voor vervolgstappen als iemand een officiële melding doet van een onveilige situatie thuis. In bijna twee derde van de gevallen doet de politie zo'n melding.

De afname in het aantal meldingen kan Veilig Thuis niet verklaren. Woordvoerder van het Landelijk Netwerk Veilig Thuis, Onno Hoorn: 'Het zou kunnen dat er minder kindermishandeling plaatsvindt. Een andere mogelijkheid is dat er minder vaak dezelfde casus is gemeld. We zullen dat op regionaal niveau verder moeten onderzoeken.'

Orthopedagoog Sheila van Berkel werkt als docent en onderzoeker aan de Universiteit Leiden. Ze deed eerder onderzoek naar kindermishandeling tijdens de eerste lockdown en onderzoekt nu ook hoeveel kinderen tot 18 jaar tijdens de tweede lockdown, van december 2020 tot juni 2021, slachtoffer werden van kindermishandeling.

Tijdens de eerste, 'intelligente' lockdown, nam kindermishandeling toe, vertelt ze. Op basis van rapportages van docenten en professionals in de kinderopvang schat Van Berkel dat bijna 40.000 kinderen mishandeld werden tijdens de eerste lockdown. In 2017, toen er geen lockdown van kracht was, werden naar schatting zo'n 15.000 kinderen mishandeld.

'In de meeste gevallen ging het om gezinnen waarbij al eerder sprake was van problemen in de opvoeding of mishandeling. Dat verergerde tijdens de lockdown, toen gezinsleden extra op elkaars lip zaten.' Uit de voorlopige resultaten van het onderzoek naar de tweede lockdown, ontstaat een vergelijkbaar beeld.

Van Berkel vermoedt dat de kindermishandeling niet is afgenomen in de eerste helft van 2021. 'De beste verklaring voor het feit dat Veilig Thuis minder meldingen kreeg tijdens de eerste helft van 2021, tijdens de tweede lockdown dus, is dat de kindermishandeling minder zichtbaar is geweest. Iemand moet zien dat een kind mishandeld wordt om dat te kunnen melden.'

Tijdens de lockdowns werden meer kinderen emotioneel verwaarloosd dan in een vergelijkbare periode zonder lockdown, zegt Van Berkel. 'Emotionele verwaarlozing betekent dat een kind onvoldoende aandacht en ondersteuning krijgt. Deze vorm van kindermishandeling is minder zichtbaar dan wanneer een kind met blauwe plekken op school komt.'

Van Berkel kan moeilijk inschatten hoe de situatie nu is. 'Het zou kunnen dat kindermishandeling nu weer minder is, omdat er geen lockdown meer is en mensen meer bewegingsvrijheid hebben. Het is ook mogelijk dat de mishandeling een patroon is geworden en daarom voortduurt.'

meer advies

Mensen kunnen bij Veilig Thuis een melding doen van kindermishandeling, maar ook bellen voor advies als ze dat vermoeden. Zij blijven dan zelf verantwoordelijk voor het vervolg. In de eerste maanden van dit jaar werden er meer adviezen gevraagd dan in dezelfde periode vorig jaar. Het aantal adviezen is met 15 procent toegenomen tot ruim 67.000. Hoorn: 'Sinds mei 2020 is Veilig Thuis gestart met een chatfunctie voor omstanders en betrokkenen, zodat ze op een laagdrempelige manier contact kunnen zoeken. Dat zou de toename kunnen verklaren.' De organisatie is 'blij dat professionals, betrokkenen en omstanders Veilig Thuis weten te vinden'. Hoorn: 'Dat geeft ons de kans om vroegtijdig mee te denken. We hebben elkaar hard nodig.' <